

10. MEDIKAMENTUEN ADMINISTRAZIOA. ADMINISTRAZIO EZ PARENTERALA

PATOLOGIA ETA OINARRIZKO ZAINKETAK

OCW UPV/EHU 2015

Universidad
del País Vasco

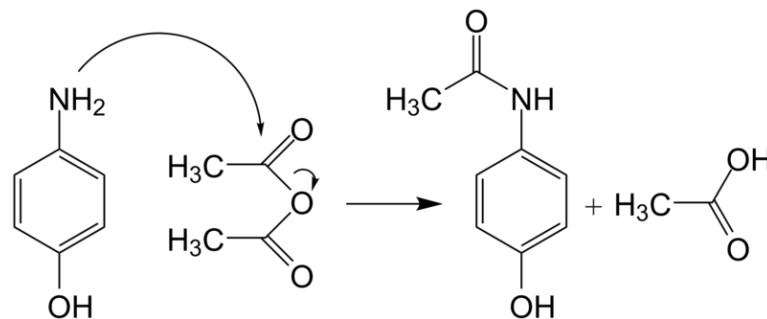
Euskal Herriko
Unibertsitatea

Egilea: Gorka Vallejo

MEDIKAMENTUA

- *Organismoan barneratu eta erreakzio zelularra eragiten duen farmakoa edo droga*
- Printzipio aktiboa + eszipienteak
- **1.Formula kimikoa**, **2.Izen generikoa** eta **3.Izen komertziala**. Adibidea:

Parazetamola -Termalgin®

Egilea: Michal Sobkowski. http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Synthesis_of_paracetamol.png

MEDIKAMENTUAREN METABOLISMOA

- Absorzio edo
zurgaketa/zurgapena
- Biotransformazioa
- Eliminazioa

MEDIKAMENTUEN EFEKTUAK

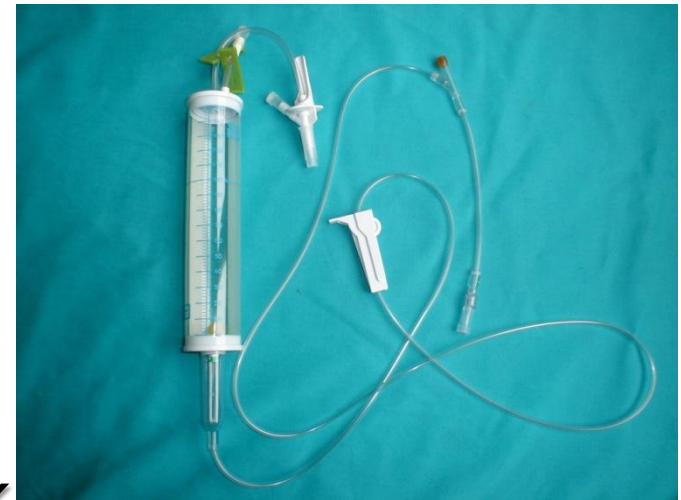
- **Lokala edo sistemikoa** (pomada; hanturauskakoa)
- **Efektu terapeutikoa** (analgesikoa, antibiotikoa...)
- **Efektu sekundarioa**
- **Ustekabeko efektuak**

FARMAKOAREN HELBURUAK

- *1. Diagnostikatzea* (begi Kolirioek-midriasia-begi gaixotasun dgkoa)
- *2. Prebentzioa* (Antibiotikoa ebakuntza ondoren,...)
- *3. Sendatzea* (opiazeo gaindosian---naloxona)

DOSIAN ERAGINA DUTEN FAKTOREAK

- Adina
- Sexua
- Pazientearen egoera
- Faktore psikologikoak
- Giroa
- Emate bidea
- Bakoitzaren ezaugarriak
- Gorputz-masa indizea (pisua)

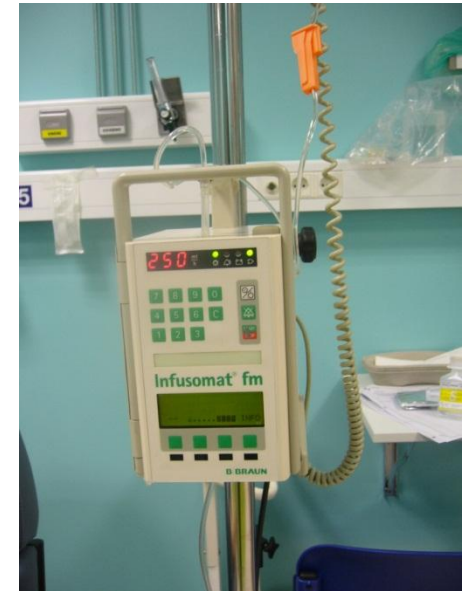

EMATEAN ETA PRESTATZEAN KONTUTAN IZAN BEHARREKOAK (I)

- Eskuak garbitu
- Tratamendua irakurri eta ulertu
- Farmakoaren baldintzak eta iraupen data
- Farmakoaren ezaugarriak, identifikazioa
- **BOST ZUZENEN ARAUAK**

BOST ZUZENEN ARAUA

- 1. *Pertsona-gaixo* zuzena
- 2. *Farmako* zuzena
- 3. *Dosi* zuzena
- 4. *Ordu* zuzena
- 5. *Administrazio-bide* zuzena

EMATEAN ETA PRESTATZEAN KONTUTAN IZAN BEHARREKOAK (II)

- Tratamenduaren zergatia ezagutu
- Famakoa ezagutu: elkarrekintza, erreakzioak...
- Material eta teknika egokia
- Dosi zehatza
- Farmakoaren izena hiru aldiz irakurri
- Era egokian eraman
- Emandakoa erregistratu/sinatu

EMATEKO-ADMINISTRATIO BIDEAK

1.Digestio bidea

- Mhiipekoa
- Ahokoa
- Ondestekoa

2.Bide topikoa

- 2.1 Larruazala
- 2.2 Mukosa: nasala, otikoa, ahokoa, konjuntiboa, uretrala eta baginala

3.Parenterala

- Dermisbarnekoa
- Larruazalpekoa
- Muskulubarnekoa
- Benabarnekoa

4.Hezur-barnekoa

5. Arnas-bidea

Mihipeko bidea

- Ahokoa baino azkarragoa
- Ez da urdailetik, hestetik eta gilebeletik pasako
- Ez erasokorra
- Bidea ondo ez erabiltzearen arriskua

Mihipeko bidea

Ahoko bidea

- Emateko erraza
- Ongi onartua
- Ekonomikoagoa
- Seguruagoa sobredosi kasuetan
- zurgapen geldoagoa
- Zapore txarra
- Urdail narritadura
- Jariakinek pH alda dezakete
- Zurgatze kantitate zehatza?
- Gibelan biotransformazioa
- Koman eta gorakoa dutenei ezinezkoa

Ahoko bidea

Ahoko bidea

Ahoko bidea

Ahoko bidea

Ahoko bidea

Ahoko bidea

Ahoko bidea

Ahoko bidea

Ondesteko bidea

- Digestio entzimak saihestu
- gorako eta koma kasuetan erabilgarria
- Zurgapen azkarreko bidea
- Ondestea narritatzeko arriskua
- Zurgapen irregularra
- Beherakoan kontraindikatua
- Desatsegina, deserosoa

Ondesteko bidea

Bide Topikoak:

1. Larruazala (pomadak, ukenduak eta partxe transdermikoak)

2. Mukosa: nasala, konjuntiboa, otikoa, ahokoa, uretrala eta baginala

- Farmakoen zurgapen azkarra
- Efektu lokala (tokian-tokikoa)
- Dosi zehatza ziurtatzeko zailtasuna
- gehienetan pazientearen laguntza
- Batzutan zapore edo sentrazio desatsegina

BIDE TOPIKOA

1. LARRUAZALA

- Pomadak eta ukenduak

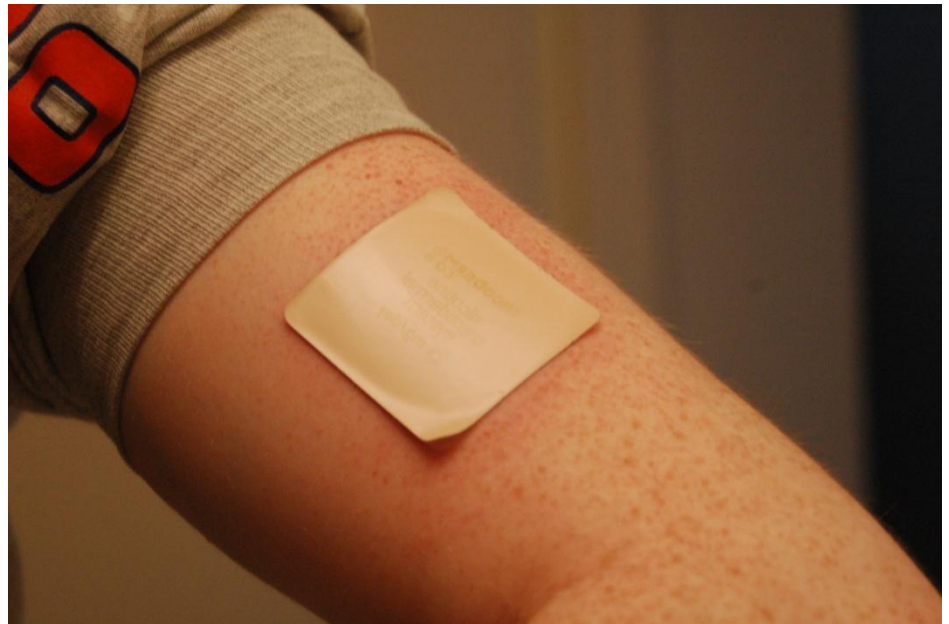
Bide topikoa: larruazala

BIDE TOPIKOA

1. LARRUAZALA

■ Transdermikoa

<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Nicoderm.JPG>

BIDE TOPIKOA

2.1 Mukosa: KONJUNTIBA

- Kolirioa eta pomadak

BIDE TOPIKOA

2.2 Mukosa: OTIKOA

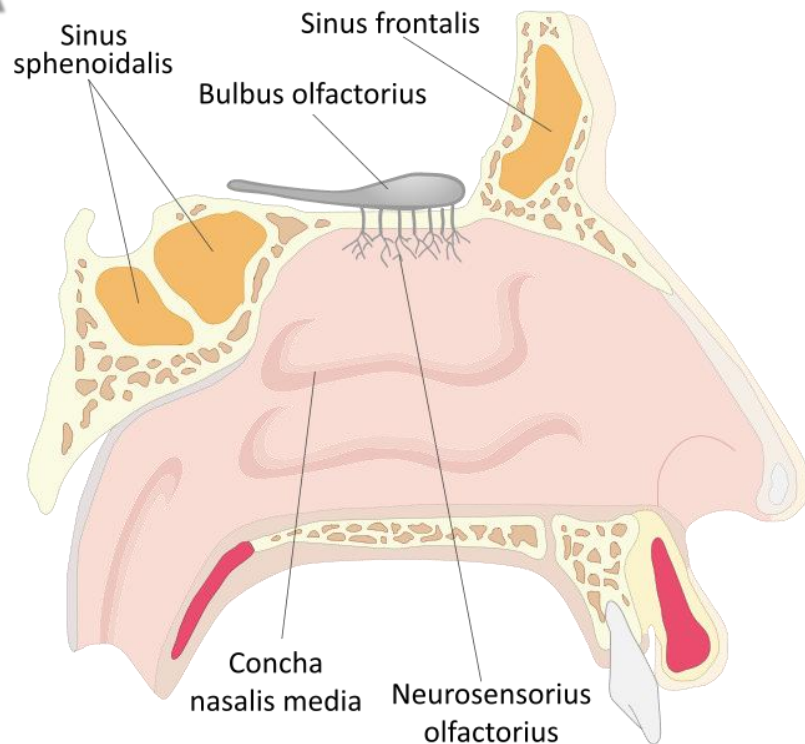
- Tanta otikoak

*Berotu farmakoa administrazioa baino lehen (giro
temperatura lortu)*

BIDE TOPIKOA

2.3 Mukosa: NASALA

■ Tantak, medikazioa

Egilea: The Emirr. http://commons.wikimedia.org/wiki/File:TE-Nose_diagram.svg

BIDE TOPIKOA

2.4 Mukosa: URETRALA

2.5 Mukosa: BAGINALA
(misoprostol,...)

2.6 Mukosa: Ahokoa

HEZUR-BARNEKOA

